

«Παρεμβαίνοντες...»

Δημόσια δήλωση για την Αγία Σοφία

Tōn London Hellenic Prize, Oxford Centre For Byzantine Research & Centre For Hellenic Studies, King's College London

Ἡ Αγία Σοφία κτίστηκε στήν Κωνσταντινούπολη ὡς μιὰ χριστιανική ἐκκλησία προορισμένη γιά θρησκευτική λατρεία ἀπό τὸν Βυζαντινὸ αὐτοκράτορα Ἰουστινιανὸ τὸν 6ο αἰ. μ.Χ. Παρέμεινε τὸ ἐπίκεντρο τοῦ χριστιανισμοῦ γιά μιὰ ὀλόκληρη χιλιετία. Ὁ Ὄθωμανὸς σουλτάνος Μωάμεθ Β΄ κατέκτησε τὴν Κωνσταντινούπολη τὸ 1453 καὶ μετέτρεψε τὴν Αγία Σοφία σὲ ἰσλαμικὸ τέμενος. Ὡστόσο, ἀπὸ τὰ μέσα τοῦ 19ου αἰῶνα καὶ μετὰ, ἡ Αγία Σοφία σταδιακὰ ἀποκαταστάθηκε. Τὰ λαμπρὰ ψηφιδωτὰ της καὶ ὁ μεγαλειώδης θόλος της ἐπέστρεψαν σὲ κοινὴ θέα. Τὸ 1935 ὁ Κεμάλ Ἀτατούρκ, ὁ πρῶτος πρόεδρος τῆς Τουρκικῆς Δημοκρατίας, ἐγκαθίδρυσε τὴ νέα θεσμικὴ ὑπόσταση τοῦ ναοῦ ὡς μουσεῖο ἀνοικτοῦ σὲ ὅλους τοὺς ἐπισκέπτες. Ἀπὸ τότε ἡ Αγία Σοφία ἔχει διατηρήσει τὴν πρωταρχικὴ τῆς θέση ὡς ἓνα μνημεῖο γιά τὴν θρησκευτικὴ ἀνοχὴ, τὴν ἐλευθερία τῆς λατρείας καὶ τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ.

Ἡ πρόσφατη ἀπόφαση τοῦ Τούρκου προέδρου Ἐρντογὰν νὰ μετατρέψει τὴν Αγία Σοφία σὲ ἐν λειτουργίᾳ τζαμί, νὰ ἀποκρύψει μὲσω ὀπτικῶν τεχνικῶν τὶς χριστιανικὲς ἀγιογραφίες καὶ νὰ σβῆσει ἀρχιτεκτονικὰ καὶ ἱστορικὰ χαρακτηριστικὰ αὐτοῦ τοῦ ἀρχαίου μνημείου **πλήττει καίρια τὸν ἀνθρώπινο πολιτισμὸ καὶ ὑποβαθμίζει τὶς θεμελιώδεις ἀξίες, ἐπάνω στὶς ὁποῖες οἱ σχέσεις Ἀνατολῆς - Δύσης ἔχουν κτιστεῖ κατὰ τὴν διάρκεια πολλῶν αἰῶνων.**

Τὸ London Hellenic Prize (LHP), ἀπὸ τὴν ἀφετηρία του τὸ 1996, ἔχει προωθήσει τὶς διαπολιτισμικὲς ἀνταλλαγές, τὴν ἐλευθερία τῆς σκέψης, τὴν ἐλευθερία τῆς λατρείας καὶ τὴν ἐλευθερία τῆς ἔκφρασης. **Τὰ τρέχοντα γεωπολιτικὰ γεγονότα, ἰδίως στὴν Ἀνατολικὴ Μεσόγειο, ὅπου ἡ Τουρκία δρᾷ ὡς κύρια δύναμη, θέτουν ὑπὸ ἀπειλὴ τὶς παραδοσιακὲς ἀξίες καὶ ἀντιλήψεις μας.**

Τὸ LHP, τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς του, οἱ χορηγοὶ καὶ οἱ φίλοι σὲ ὅλο τὸν κόσμο διαμαρτύρονται ἐντόνως ἐναντία σὲ αὐτὴ τὴ μονομερῆ ἀπόφαση τῆς Τουρκίας καὶ ἐκφράζουν τὴ σθεναρὴ ὑποστήριξή τους γιά τὴν ἐκ νέου ἐπιβεβαίωση τῆς Ἁγίας Σοφίας στὴν προηγούμενη θέση τῆς ὡς μνημείου παγκόσμιας πολιτιστικῆς κληρονομιάς τῆς UNESCO.

Ἵπογράφωντες: ● Paul Cartledge, A. G. Leventis Senior Research Fellow, Clare College, University of Cambridge - Chair, London Hellenic Prize. ● Peter Frankopan, Director, Oxford Centre of Byzantine Research, University of Oxford. ● Gonda Van Steen, Koraes Chair of Byzantine & Modern Greek History, Language and Literature, King's College London. ● Robin Lane Fox, Emeritus Fellow, New College, University of Oxford - London Hellenic Prize. ● Elizabeth Speller, Director & Tutor, ICE, University of Cambridge - London Hellenic Prize. ● Michael Paschalis, Emeritus Professor of Classics, University of Crete - London Hellenic Prize. ● Michael Moschos, Executive Director, London Hellenic Prize.

Ὁ Ἑρανιστῆς

† ὁ Μητροπολίτης Κυπριανὸς

26.7.2020 ἐκ. ἡμ.,

† Ἁγίας Ὀσιοπαρθενομάρτυρος Παρασκευῆς

